26 643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

32 761 Verwerking en bescherming persoonsgegevens

Nr. 1572 Brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 oktober 2026

Met deze brief informeer ik uw Kamer over enkele openstaande moties en verzoeken in het Solvinity dossier. Daarbij ga ik in op de verzoeken die zijn gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 26 mei 2026[1], van de leden Heutink (Groep Markuszower), Van Brenk (50PLUS) en Dassen (Volt), over de melder bij Logius, de toekomst van DigiD en Solvinity Group B.V. ("Solvinity"), de optie van zelf kopen als overheid, breder beleid digitale soevereiniteit en daarbij specifiek de casus Belastingdienst en Microsoft. Verder geef ik opvolging aan de Motie Beckerman (SP) (Kamerstuk 26 643 nr. 1469) over een digitaal staatsbedrijf, de Motie Zwinkels (CDA) en El Boujdaini (D66) (Kamerstuk 26 643 nr. 1471) over change of controlebepalingen en de Motie Stoffer (SGP) c.s. (Kamerstuk 26 643 nr. 1466) over zeggenschap bij vitale infrastructuur.

Daarnaast bent u onlangs door de staatssecretaris van Economische Zaken geïnformeerd over de uitkomst van de bezwaarprocedure.[2] In reactie op de vragen kan ik u het volgende melden.

Toekomst DigiD
Door de leden Van Brenk (50PLUS) en Dassen (VOLT) is in de Regeling van Werkzaamheden van 26 mei jl. verzocht in te gaan op de toekomst van DigiD en Solvinity.

Eerder ben ik ingegaan op deze kwestie in de brief "Stand van zaken aanvullende maatregelen Logius in relatie tot Solvinity[3]". Solvinity is op dit moment de leverancier van Logius voor het technische beheer van het PICARD-platform waar onder andere DigiD en MijnOverheid op draaien. De huidige overeenkomst met Solvinity loopt uiterlijk af in augustus 2028. Logius heeft samen met het kerndepartement kritisch gekeken naar hoe het toekomstige aanbestedingsproces kan worden ingericht. Dit heeft geresulteerd in het opstarten van een aanbestedingsprocedure, zoals beschreven in de Kamerbrief van 4 juni jl.[4] Op dit moment treft Logius de voorbereidingen voor het uitvoeren van een aanbesteding en zal pas bij gunning weer de openbaarheid zoeken.

Dienstverlening Solvinity
Door de leden Van Brenk (50PLUS) en Dassen (VOLT) is gevraagd naar de mogelijkheid om Solvinity als overheid aan te kopen. Dit zou een eigenaarsrol van de overheid ten aanzien van Solvinity betekenen. Eigenaarschap van bedrijven is primair een marktaangelegenheid. Het overnemen van bedrijven door de Staat is ingrijpend en vindt enkel plaats wanneer dit het meest passende instrument is om een publiek belang te borgen. Gezien de lopende procedure is het nu geen passend moment voor het kabinet om deze afweging te maken.

---

[1] Kamerstuk 2026Z10916
[2] Kamerstuk 26 643, nr. 1571.
[3] Kamerstuk 26 643 nr. 1517.
[4] Kamerstuk 26 643 nr. 1517.

Digitale autonomie en soevereiniteit van de overheid
In de Regeling van Werkzaamheden van 26 mei jl. is door lid Ergin (DENK) verzocht om informatie over hoe het kabinet invulling geeft aan de borging van digitale soevereiniteit.

In de Visie op Digitale Autonomie en soevereiniteit van de overheid[5] is uiteengezet hoe het kabinet structureel vormgeeft aan de borging van digitale soevereiniteit. Grip en zeggenschap op digitale diensten en infrastructuur, ook wanneer deze geleverd worden door internationale marktpartijen, is van cruciaal belang. Voor het kabinet staat voorop dat de digitale overheid betrouwbaar, toegankelijk, efficiënt en weerbaar is. Digitale autonomie vormt daarbij het uitgangspunt. Hiervoor moeten we blijven inzetten op sterke Europese digitale infrastructuur en het doelgericht afbouwen van strategische afhankelijkheden op het gebied van cloud, data en cruciale systemen. Daarnaast zet het kabinet in op gestandaardiseerde en meer centrale digitale inkoop en aanbestedingen, waarbij security-by-design, zero-trust, open source, soevereiniteit en ketenveiligheid leidende principes zijn. Ook wil het kabinet dat de overheid haar marktmacht benut om opensourcewerken en open standaarden af te dwingen. Nederland verwelkomt het gepubliceerde EU Tech Sovereignty Package[6] en ziet dit als een belangrijke en gerichte stap om als Europese Unie meer samenhang te brengen in de aanpak van strategische afhankelijkheden met een hoog risico in kritieke digitale technologieën. Het pakket biedt een gezamenlijke Europese basis om digitale autonomie te versterken en om risico's in essentiële technologische ketens structureel te verkleinen.

Casus Belastingdienst en Microsoft
Door lid Ergin (DENK) is specifiek gevraagd naar de casus van de Belastingdienst en Microsoft. Mijn ambtsgenoot, de staatssecretaris van Financiën, heeft uw Kamer op 11 juni jl. een brief gestuurd over digitale autonomie[7] bij de Belastingdienst. In die brief is ook de laatste stand van zaken met betrekking tot de uitrol van Microsoft 365 binnen de Belastingdienst opgenomen. In de stand van zakenbrief van de Belastingdienst van 1 september jl.[8] heeft de staatssecretaris van Financiën een update gegeven. Voor verdere vragen verwijs ik u naar mijn ambtsgenoot door.

Digitaal Staatsbedrijf
In de motie Beckerman (SP)[9] wordt de regering verzocht te onderzoeken op welke wijze een digitaal staatsbedrijf kan worden opgericht om vitale digitale infrastructuur te beschermen. Het kabinet deelt de onderliggende zorgen van de indiener aangaande de grote digitale afhankelijkheid van de overheid ten opzichte van particuliere, veelal buitenlandse, techbedrijven. Tevens wordt de overweging dat de digitale infrastructuur van vitaal belang is voor het functioneren van het land door mij gedeeld. Echter het opzetten van een digitaal staatsbedrijf wordt hierbij niet als passende oplossing gezien. Zoals al eerder aangehaald in deze brief is in de Visie op Digitale Autonomie en soevereiniteit van de overheid[10] uiteengezet hoe het kabinet structureel vormgeeft aan de

---

[5] Visie Digitale autonomie en soevereiniteit van de overheid (Kamerstuk 26 643, nr. 1450)
[6] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1187
[7] Kamerstuk 26 643, nr. 1543.
[8] Kamerstuk 31 066, nr. 1553.
[9] Kamerstuk 26 643 nr. 1469.
[10] Visie Digitale autonomie en soevereiniteit van de overheid (Kamerstuk 26 643. nr. 1450).

borging van digitale soevereiniteit. Grip en zeggenschap op digitale diensten en infrastructuur, ook wanneer deze geleverd worden door internationale marktpartijen, is van cruciaal belang. Voor het kabinet staat voorop dat de digitale overheid betrouwbaar, toegankelijk, efficiënt en weerbaar is.

Het Rijk onderneemt nu al concrete stappen om op korte termijn de eigen bedrijfsvoering digitaal soevereiner te maken. Zo wordt er binnen diverse projecten van de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijk (ICBR) gewerkt aan eigen, onafhankelijke alternatieven, zoals de inzet van soevereine taalmodellen voor AI, de ontwikkeling van een rijksbreed open-source videobelsysteem en een digitaal soevereine werkomgeving.

Bescherming Melder Logius
In de Regeling van Werkzaamheden van 26 mei jl.heeft het lid Heutink (Groep Markuszower) verzocht om een brief over hoe het kabinet ervoor gaat zorgen dat de melder de juiste bescherming krijgt.

In zijn algemeenheid geldt dat meldingen en signalen altijd vertrouwelijk in ontvangst worden genomen. Voor meldingen die onder de Wet bescherming klokkenluiders vallen, geldt bovendien een specifiek wettelijk kader dat waarborgen biedt voor de bescherming van de melder.
Daarnaast kent de rijksoverheid diverse procedures en kaders voor duiding, procesgang en onderzoek van meldingen. Deze worden bij elke melding op dezelfde wijze doorlopen. Dit betreft een vertrouwelijk proces, waarbij de belangen van alle betrokken zorgvuldig geborgd worden.
Ik doe geen uitspraken over individuele gevallen, opdat de vertrouwelijkheid van het proces en de bescherming van betrokkenen niet in het geding komen.

Change of control
De aangenomen motie van de leden Zwinkels (CDA) en El Boujdaini (D66) [11] wordt de regering verzocht in het kader van de beoogde overname van Solvinity om alle opties op tafel te houden en daarbij ook te onderzoeken of “change of control” en/of “poison pill” bepalingen opgenomen kunnen worden in overeenkomsten bij aanbestedingstrajecten van kritieke digitale overheidsinfrastructuur.

Indien de Algemene Rijksvoorwaarden bij IT-overeenkomsten 2022 (ARBIT 2022)[12] van toepassing zijn verklaard op een overeenkomst, kan een beroep worden gedaan op een ontbindingsgrond als er sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap (wat het geval kan zijn bij fusies en overnames) met betrekking tot de onderneming van de opdrachtnemer. Dit betekent in een concreet geval dat er een mogelijkheid is om een overeenkomst op basis van de Algemene Rijksvoorwaarden te ontbinden. Een andere optie is om in overeenkomsten een bepaling met betrekking tot “change of control” door een niet-Europese partij, op te nemen. Per aanbesteding wordt bekeken of dit proportioneel is, gelet op de inhoud van de opdracht. Met de hiervoor genoemde mogelijkheden acht ik de “change of control” in de voorwaarden en mogelijkheden in contractuele afspraken voldoende geborgd.

[11] Kamerstuk 26 643 nr. 1471.
[12] https://wetten.overheid.nl/BWBR0047124/2022-09-10

In de Verzamelbrief Aanbesteden[13] is aangegeven dat de voorkeur ligt bij de gerichte inzet van kwalitatieve eisen om de vraag naar producten van EU-bedrijven te bevorderen in strategische sectoren. Doelstelling in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie is het zorgen voor een overheidsbrede samenwerking waarmee mogelijkheden ontstaan om (soevereine) overheids ICT-diensten overheidsbreed te kunnen gebruiken en elkaar te helpen bij de implementatie hiervan[14].

Een “poison pill” bepaling is een beschermingsconstructie die beursgenoteerde bedrijven gebruiken om een vijandige overname te ontmoedigen of te blokkeren. Dit is een instrument dat aan de marktzijde ingezet kan worden. Om deze reden wordt deze constructie niet vanuit de overheid gebruikt.

Zeggenschap vitale infrastructuur
Eerder is een motie van het lid Stoffer (SGP) c.s.[15] aangenomen waarin de regering werd verzocht te bevorderen dat Nederland structureel zeggenschap houdt over vitale overheidsdata en de bijbehorende infrastructuur en te bezien of het Estse model van data-ambassades daarbij toepasbaar is.

Onder vitale overheidsdata verstaan we data van overheidsorganisaties die in het kader van de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke) of de Cyberbeveiligingswet (Cbw) als kritisch of essentieel zijn aangemerkt. Deze wetten zijn erop gericht beter zicht te krijgen op wat kritisch is en passende maatregelen te treffen om de weerbaarheid en continuïteit daarvan te borgen. Voor de reguliere verwerking van deze data geldt daarnaast dat het herziene Rijkscloudbeleid het gebruik afraadt van cloudleveranciers die mede onder jurisdictie van buiten de EU of EER vallen voor de kerntaken van kritieke en essentiële entiteiten. Dit betekent dat dergelijke leveranciers niet kunnen worden toegepast tenzij, op basis van de verplichte risicoanalyse, de daarmee gepaard gaande risico’s zeer klein zijn (het gaat dan bijvoorbeeld niet om vertrouwelijke data en er is een goed exitplan).

Het Estse model van een data-ambassade ziet vooral op een aanvullende voorziening voor back-up en uitwijk, zodat cruciale data en digitale diensten ook bij ernstige verstoringen beschikbaar kunnen blijven. Een dergelijke oplossing is op dit moment nog niet voorzien, zoals ook is uiteengezet in het antwoord op de motie van Kamerleden Koekkoek (VOLT) en Van der Burg (VVD)[16].

Het kabinet hecht er ten slotte aan te benadrukken dat de continuïteit van kritieke overheidsprocessen van cruciaal belang is. Daarmee zijn alle opties om de continuïteit van ICT-dienstverlening te borgen open.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van der Burg

[13] Kamerstuk 26 485, nr. 450.
[14] Kamerstuk 26 643 nr. 1541.
[15] Kamerstuk 26 643 nr. 1466.
[16] Kamerstuk 26 643 nr. 1434.